

Maastoon matalalla kynnyksellä

PyöräPolku –hanke 2014-2015

- Hanke keskittyi maastopyöräilyyn luontoympäristössä.

Maastopyöräily on monipuolinen laji. Kuntoliikuntana, ulkoiluna, retkeilynä ja luontomatkailuna se soveltuu monenlaisille ihmisille.

Maastopyöräily on **tasapuolinen** liikuntalaji

- Suomessa jokainen osaa pyöräillä ja lähes jokaisella on pyörä
- Sopii miehille, naisille, tytöille ja pojille; nuorille ja vanhoille; yksin tai yhdessä
- Liikkeelle pääsee lähes jokainen suoraan kotiovelta
- Tasapuoliset harrastusmahdollisuudet myös maaseudulla ja syrjäseuduilla

Maastopyöräily sopii monenlaisille ihmisille

Matalaa kynnystä on tasapuolisuus:
harrastusmahdollisuuksia on kaikkialla,
myös maaseudulla ja kaukana palveluista asuville

Matalaa kynnystä on

- Maksuttomuus: luonto on ilmainen - ei pääsymaksuja, kausikortteja, hallimaksuja
- Lähiliikunta: pyörällä liikkeelle suoraan kotiovelta, siirtymät eivät vie aikaa tai rahaa
- Vapaus aikatauluista: maastoon pääsee pyöräilemään aikatauluista riippumatta, luonto on aina auki, ei tarvita salivuoroja tai aikavarauksia

Pyöräily mahdollistaa luonnossa liikkumisen monenlaisille ihmisille: Sinna 10 v ja Johannes 81 v

Kuvat: Jenni Pitkänen ja Tiina Riikonen

Matalaa kynnystä on myös..

- Pyörä on myös kulkuneuvo, ei pelkkä harrastusväline
 - tekee harrastusvälineestä suhteessa edullisemman verrattuna monen muun lajin välineisiin
 - Maastopyörä sopii erinomaisesti esim. talviseen työmatkapyöräilyyn
- Ympärivuotinen laji
 - kaluston pitkä vuosittainen käyttöaika (vrt. esim. hiihtokausi)

Kalustonhankintakynnys? Maastopyörä on myös mainio työmatkakulkuneuvo

Kuva: Tero Hiironniemi

”Tavismaastopyöräily” on myös reitinpitäjille melko matalan kynnyksen laji

- Suuri nykyinen ja tuleva harrastajakunta, paljon käyttäjiä reiteille
- Reittien tuottaminen on edullista liikuntapaikkojen lisäämistä, polut ja urat ovat valmiita ”reittiaihioita”
- Reitti tai polku ei ole korkeariskinen ilmoitusvelvollinen palvelu, ei vaadi reitinpitäjältä erikoistoimenpiteitä -> melko helppo toteuttaa

Maastopyöräily on lähiliikuntaa, luonto on pyöräilymatkan päässä lähes jokaisella

Aloittelijakin pärjää peruspoluilla ja helpoissa maastoissa

Portaita matalan kynnyksen takana

- Kaikki pyörät eivät sovellu kaikkiin maastoihin
 - Aktiiviharrastaja tarvitsee ”oikean” maastopyörän
- Omat ajotaidot ja reittien vaativuus?
 - Maastoajon perusasioiden oppiminen
 - Vertaisoppiminen, seuratoiminta, ohjelmapalvelut; entä koululiikunta?
- Liikuntapaikkojen tarjonta ja tiedon löytäminen?
 - Viralliset / merkityt maastopyöräreitit?
 - Polkuja on joka paikassa, mutta miten löytää itselleen sopivat polut ja niistä sujuvat reitit?

Matalaa kynnystä: Läheltä liikkumaan polkuja on kaikkialla

Matalaa kynnystä: leveät ja tasapintaiset ulkoilureitit ovat helppoja pyöräillä

Helpot metsäpolutkaan eivät vaadi erikoistaitoja tai -kalustoa

Aluksi helppoihin maastoihin, taitojen kehittyessä vaativammille poluille

Maastopyöräily sopii myös lapsille ja perheille

- Pyöräily voi innostaa lapsia ja nuoria liikkumaan luonnossa
- Perheliikunnassa pyörä tasoittaa kunto- ja taitoeroja
 - Lapsikin jaksaa pidemmälle kuin kävellen
 - Lapsi oppii maastoajotekniikkaa nopeasti ja usein pärjää aikuisten retkivauhdissa

Helpot reitit ja ohjattu toiminta alentavat kynnystä opetella maastoajoa

Maastoajoa oppii taitoja harjoittamalla – ohjatusti opettelu on turvallista kokemattomallekin

Helpot reitit sopivat myös perheliikuntaan

Kuva: Tiina Riikonen

Matalaa kynnystä: voit aloittaa missä iässä hyvänsä

Kuva: Mika Kankainen

Mtb sopii myös ikääntyville

- Liikkua voi oman kunnon mukaan ja valita itselleen sopivat maastot
- Pyöräily on liikettä nivelille, se ylläpitää kuntoa, liikkuvuutta ja tasapainoa
- Ei iskuja eikä repiviä liikkeitä: sopii myös esim. jalka- ja selkävaivoista kärsiville
- Laajentaa elämänpiiriä - mahdollistaa liikkumisen kävelyä laajemmassa ympäristössä

Matalaa kynnystä: voit harrastaa yksin tai yhdessä

Reitin valinta taitojen ja kunnon mukaan

Ajotaitojen kehittyessä pitkoksetkin ovat helppoa ajettavaa

Voit harrastaa ympäri vuoden

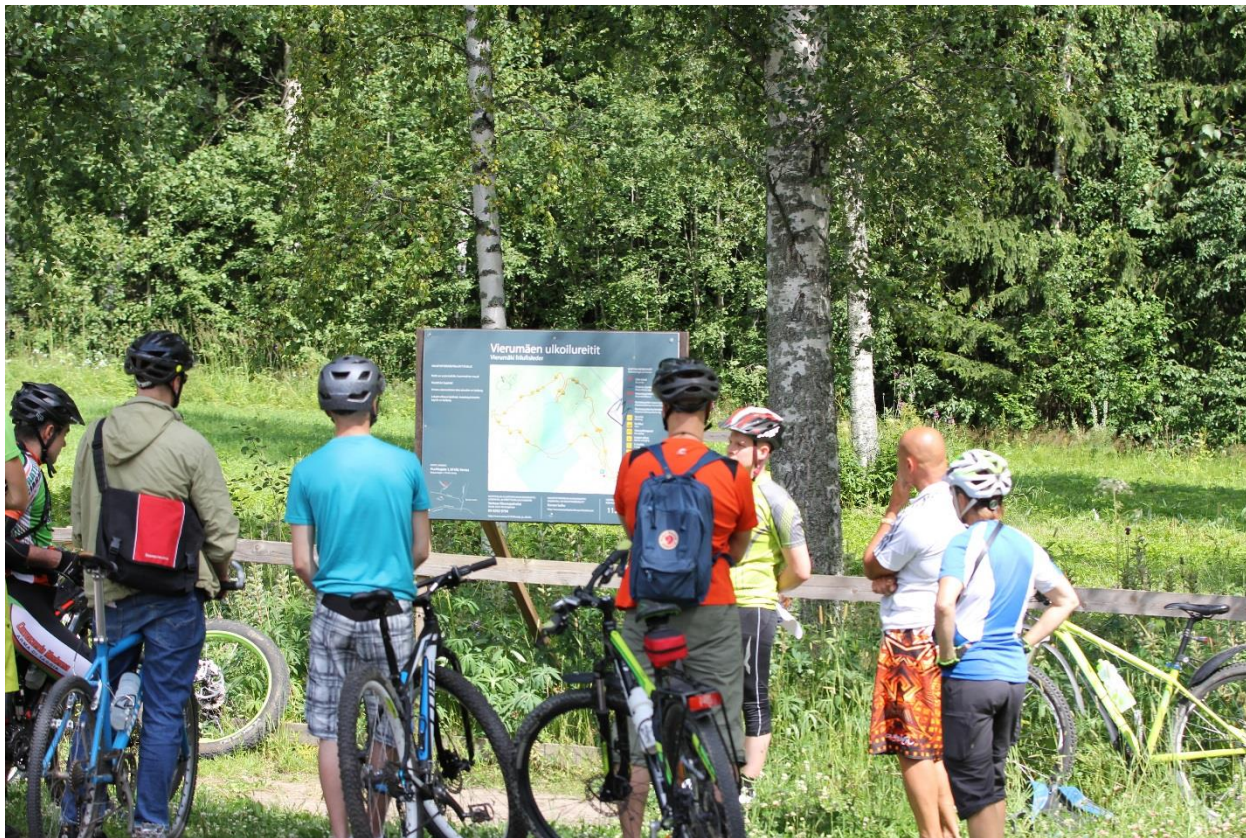

Kynnystä lajiin voidaan alentaa

- Reittitieto helposti saataville ja riittävästi ennakkotietoa varsinkin helpoista reiteistä
- Merkityt reitit: myös teknisesti ja fyysisesti helppoja merkittyjä reittejä tarvitaan
- Maastopyörävuokraamot alentavat kynnystä kokeilla itselle uutta liikuntalajia
- Seuratoiminta ja ohjelmapalvelut: alkeiskurssit, ohjatut lenkit, opastetut retket

Hyvä reitti-informaatio alentaa kynnystä lähteä reitille ja lisää turvallisuutta

Merkityt polut ja selkeät opasteet alentavat kynnystä omatoimiseen maastopyöräilyyn

Ohjeet ja ennakkotiedot reiteistä alentavat kynnystä

Etiketti

- Ohjeet ja vinkit harrastuksen käytännöistä
- Lajin herrasmiestavat ja hyvät käytännöt selkeiksi myös aloittelijoille

Lähimetsistäkin löytyy helppoja polkuja

Kuva: Juha Jokila

Vaativammassa maastossa reittiä voidaan helpottaa
esim. sorastamalla kivisiä ja juurakkoisia kohtia

Matalaa kynnystä: maastopyöräily on yhteisöllinen laji, kokeneemmilta oppii

Kaveriapu alentaa kynnystä lähteä maastoon

Yhteisretket ja tapahtumat sopivat myös vähemmän kokeneille

Retkitapahtumat sopivat myös aloittelijoille

- Retkillä pääsee tutustumaan uusiin polkuihin ja uusiin maastoihin leppoisasti
- Toisilta saa vinkkejä ja tarvittaessa apuakin

Matala kynnyks: aina voi taluttaa, jos kunto tai taito ei riitä. Taluttaminenkin kuuluu lajiin.

Monet kansallispuistojen reititkin soveltuvat helppoon pyöräilyyn

Kuva: Tiina Riikonen

MTB: kulkuneuvo ja arkiliikkuminen

Maastopyöräilyn edistäminen on myös yleistä pyöräilyn edistämistä!

- ”Kotoa töihin ja töistä kotiin. Polkuja ja pikkuteitä, yhteensä lähes 50 km. MTBLove!”
- ”Yhden kerran kokeilu lainapyörällä johti heti oman maastopyörän hankkiminen. Uusi harrastus laajeni saman tien myös työmatkapyöräilyyn.”

Pyörällä liikunta alkaa suoraan kotiovelta – ja myös talvella voi pyöräillä

Matalaa kynnystä: et tarvitse huippukuntoa, myös tauot kuuluvat lajiin

Kuva: Tiina Riikonen

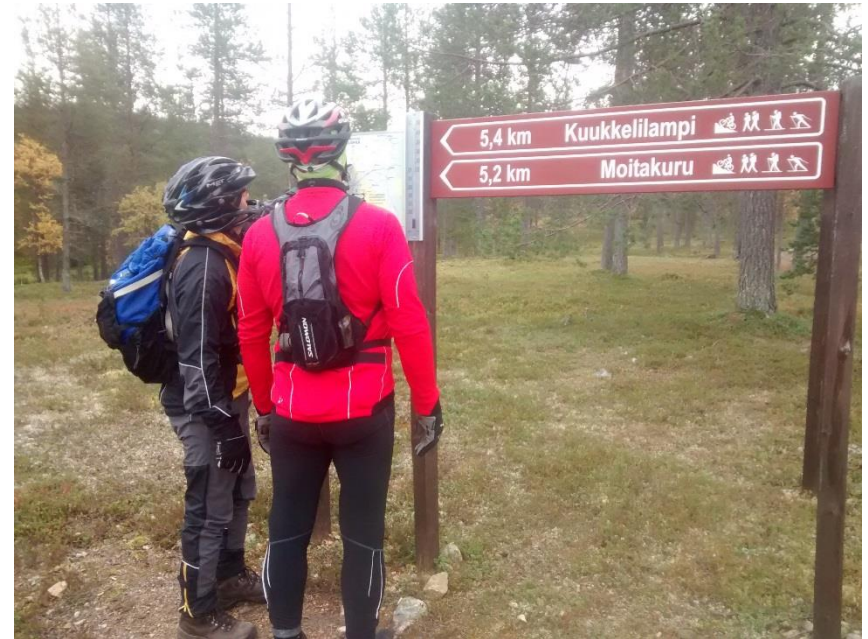
Pyörällä pidemmätkin luontoretket onnistuvat ilman huippukuntoa

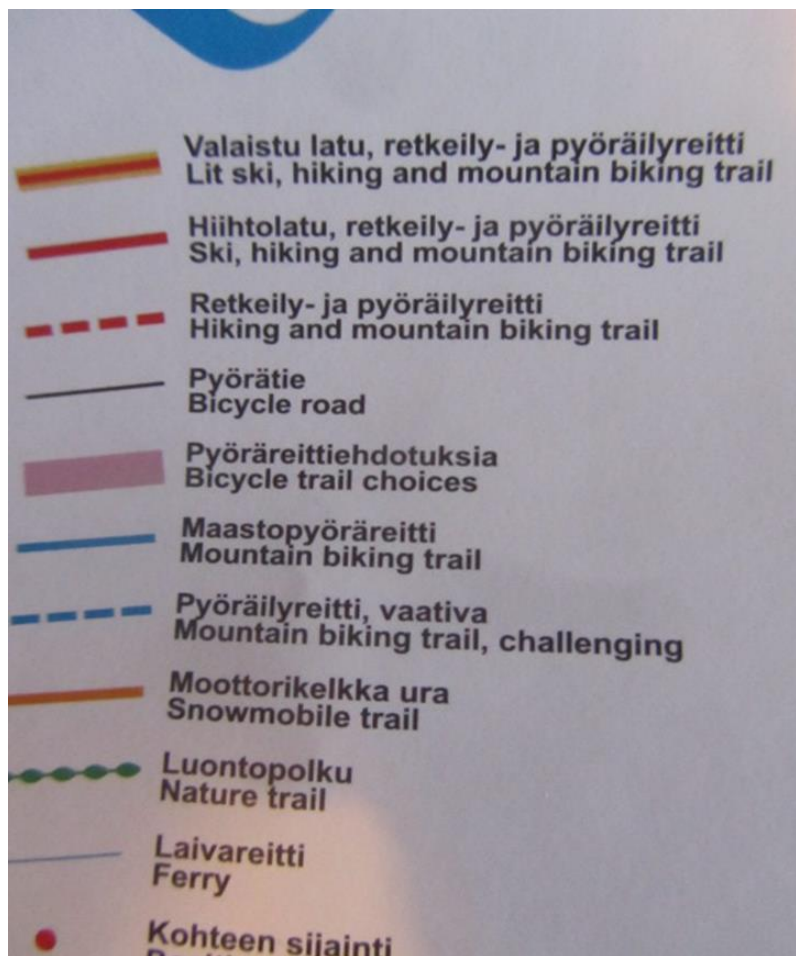
Ellet halua kantaa rinkkaa...
maastopyörällä voi myös vaeltaa

Hyvät opasteet auttavat pysymään reitillä ilman paikallistuntemusta tai hyvää suunnistustaitoa

Kartat ja helposti saatava pyöräilytieto edistää pyöräilyä ja alentaa kynnystä

- Tiedon tarjoaminen maastopyöräilyyn soveltuvista reiteistä ja poluista tuo maastopyöräilyä tarjolle myös muille ulkoilijoille
- Helposti saatava reittitieto innostaa kokeilemaan itselle uutta lajia

Pyöräilymyönteiset reittisäännöt ja ulkoiluun kannustava ilmapiiri tekevät pyöräilyn mukavaksi

Maastopyöräily on vaarallista - siihen voi jäädä koukkuun! Ota riski ja kokeile itse!

Kuva: Tiina Riikonen